

Vài nét lịch sử về cây Noel

Tác Giả: Lm Giuse Nguyễn Hữu An
Thứ Ba, 22 Tháng 12 Năm 2009 13:48

T năm nay, các mi&#n khác nhau c&#a n&#c Italia và c&#a Âu Châu đã thay phiên nhau dâng tặng cây Noel cho Đ&#c Thánh Cha.

Đ&#c bi&#t Cây Noel năm nay là m&#t lo&#i thông có ngu&#n g&#c t&# khu r&#ng Ardenne, t&#nh Liegi v&#ng qu&#c B&#. Tu&#i c&#a nó là h&#n 90 năm, chi&#u cao 30 mét và đ&#ng kính c&#a tán lá 7 mét, do v&#ng qu&#c B&# kính t&#ng Tòa Thánh Vatican.

Sau 4 ngày các ngh&#nhân, công nhân v&#n chuy&#n, d&#ng lên và trang trí, t&#i ngày 18 tháng 12 năm 2009, nh&#ng ng&#n đèn đ&#n trên cây Noel t&#i trung tâm Qu&#ng Tr&#ng Thánh Phêrô đã đ&#c th&#p sáng lung linh. Nhi&#u khách hành h&#ng đã ph&#i ch&# đ&#i đ&# t&#n m&#t chiêm ng&#m Cây Noel này.

Cùng v&#i cây Noel là m&#t hang Belem l&#n đ&#c làm ngay t&#i chân c&#t tháp Obelisco tr&#c Đ&#n Thánh Phêrô. Hang Belem này s&# m&# màn t&# ngày 24 tháng 12 đ&#n ngày 2 tháng 2. Đây là nét văn hóa tôn giáo đ&#p đ&# đã có t&# năm 1982, th&#i Đ&#c c&# Giáo Hoàng Gioan Phaolô II. Th&#c ra truy&#n th&#ng này đã kh&#i ngu&#n t&# r&#t xa x&#a khi thánh Phanxicô Assisi vào năm 1223 đã làm đ&# di&#n t&# M&#u Nhi&#m Belem.

Đ&#c Thánh Cha Bênêdictô XVI đã theo truy&#n th&#ng này và Ngài đã nh&#n m&#nh và xác nh&#n ý nghĩa giá tr&# c&#a vi&#c làm hang Belem và cây Noel không ch&# là di&#n t&# các y&#u t&# tinh th&#n tôn giáo mà còn c&# các y&#u t&# văn hóa và ngh&# thu&#t.

Sau đ&#p Giáng Sinh, cây Noel s&# đ&#c h&# xu&#ng. Ph&#n g&# s&# đ&#c trao cho các ngh&#nhân đ&#

Vài nét lịch sử về cây Noel

Tác Giả: Lm Giuse Nguyễn Hữu An
Thứ Ba, 22 Tháng 12 Năm 2009 13:48

chúng ta thành những sản phẩm văn hóa và nghệ thuật. Các sản phẩm này sẽ được bán và sẽ tiến thu được Tòa Thánh sẽ đem giúp đỡ những người nghèo. (x.VietCatholic News 20 Dec 2009, Lm. Thißn Tĩnh).

Theo truyền thuyết, ngay từ 2000 đến 1200 trước Công nguyên đã có tục lệ trồng cây thông épicea vào ngày 24 tháng 12, bởi vì người ta xem như ngày này là ngày tái sinh của Mặt trời. Từ đó đây, người Đông Âu (Celts) dùng lịch theo chu kỳ Mặt trăng. Mỗi tháng của năm đều liên kết với một loài cây. Ngày 24 tháng 12 như một lễ Đông chí được đặt tên là rừng bách (épicea). Để làm lịch cho ngày Đông chí, một cây xanh tượng trưng cho sự sống được trang trí bởi trái, hoa và lúa mì.

Năm 354, Giáo hội Công giáo định lễ Giáng Sinh được cử hành ngày 25 tháng 12. Theo dòng thời gian cây Noel có một lịch sử hình thành và đến nay nó đã trở thành thân quen mọi dịp Giáng Sinh.

Người ta kể rằng: thánh đan sĩ Boniface (sinh năm 680) đã phá hủy cây cối. Ngài thuyết phục các đạo sĩ người Đức ở vùng Geismar là cây sẽ không phải là cây thiêng. Ngài cho hạ một cây sẽ. Khi hạ cây, sẽ lăn xuống triết hết các cây mọc trên triền dốc, chỉ trừ cây thông. Thánh Boniface coi đó là điềm lành, nên đã thuyết giảng rằng: “Kể từ nay, ta đặt tên cho cây thông là cây Chúa Hài Đức”. Từ đó, người ta trồng cây thông trên khắp nước Đức mừng lễ Giáng Sinh.

Đến thế kỷ XI, cây Noel được trang hoàng bằng những trái pomme đỏ, tượng trưng cho cây thiên đàng. Trên đó người ta treo trái pomme của bà Eva.

Thế kỷ XII, cây sapin được xuất hiện tại Âu Châu, vùng Alsace. Người ta gọi “Cây Noel” lần đầu tiên tại Alsace vào năm 1521.

Thế kỷ XIV, người ta trang trí cây thông bằng những trái pomme của bà Eva, kẹo và bánh. Cũng vào thời kỳ đó, một ngôi sao trên đỉnh cây tượng trưng cho ngôi sao Bethlehem bắt đầu được phổ biến. Năm 1560 những người theo đạo Tin Lành phát triển truyền thống cây Noel.

Thế kỷ XII và XIII, các cây sapin chiếu sáng đầu tiên xuất hiện. Người ta dùng những trái hồ

Tác Giả: Lm Giuse Nguyán Háu An
Thứ Ba, 22 Tháng 12 Năm 2009 13:48

Năm 1738, Marie Leszcynska, vợ vua Louis XV nước Pháp, đã trang hoàng một cây Noel trong lâu đài Versailles.

3 / 7

Vài nét lịch sử về cây Noel

Tác Giả: Lm Giuse Nguyễn Hữu An
Thứ Ba, 22 Tháng 12 Năm 2009 13:48

Một nhóm người ngoại quốc ở vùng núi phía đông trung tâm nước Đức, dùng một đũa tre để thêu. Để dùng bui để thêu và củi để sưởi, thánh nhân họ gọt cây sồi thành một quả một quả đẹp! Từ đó nó đã mọc lên một cây thông nhỏ. Về thánh nói với những người ngoại quốc rằng cây thông nhỏ là cây của sự sống và nó tượng trưng cho cuộc sống vĩnh hằng của Chúa Kitô.

Từ những truyền, một ông Martin Luther, người sáng lập đạo Tin Lành đã bắt đầu qua những cánh rừng vào một đêm Noel khoảng năm 1500. Trời quang và lạnh. Hàng triệu vì sao lấp lánh qua kẽ lá. Ông thấy sự sống đang tràn ngập một loài cây nhỏ, trên cành cây tuy rất trẻ nhưng đầy, lung linh dưới ánh trăng. Chính vì thế hôm đó đã làm Luther thấy sự rung động. Vì thế, khi trở về ông đã đặt một cây thông nhỏ trong nhà và kể lại câu chuyện này với lũ trẻ. Để tái tạo ánh lấp lánh của muôn ngàn ánh sao, ông đã treo nến trên cành cây thông và thắp sáng những ngọn nến này với lòng tôn kính ngày Chúa Giáng Sinh.

Một truyền thuyết khác lại kể rằng vào một đêm Noel đã rất lâu rồi, có một người tiều phu đang trên đường trở về nhà thì gặp một đũa tre mọc và đi đến một vùng nghèo khổ những người tiều phu đã dành lại cho đũa tre chút thức ăn ít ỏi của mình và che chắn cho nó yên giấc qua đêm. Buổi sáng khi thức dậy, ông nhìn thấy một cái cây đẹp lạ ngoài cửa. Hóa ra đũa tre đối khát từ hôm trước chính là Chúa Kitô. Chúa đã tạo ra cây để tượng trưng cho lòng nhân đức của người tiều phu tốt bụng.

Người gốc gác của cây Noel có thể liên quan với những vị khách thiên đường. Vào thời cổ đại, những vị khách đến để chúc mừng vị vua mới sinh ra ở châu Âu, thông qua các vị khách này người ta có thể truyền bá các bài Kinh Thánh. Những vị khách nói với người gốc gác của loài người và sự đời của Adam và Eva từ vườn Eden, thông qua đường đi vào ngày 24 tháng 12 hàng năm. Cây táo là một đồ vật trong vị khách, những vị khách đến vào mùa đông, các loài cây đều chứa đựng trái nên các vị khách nên treo các quả táo lên cành cây.

Phong tục cây Noel trở nên phổ biến ở Đức vào thế kỷ XVI. Người theo Kitô giáo mang cây xanh vào trong nhà và trang hoàng cho chúng trong dịp lễ Giáng Sinh.

Những vùng vùng bóng cây xanh, mọi người tạo ra các đồ vật hình chóp để trang trí cho nó các cành cây xanh và nến. Chờ bao lâu sau, phong tục cây Noel trở nên phổ biến ở các nước châu Âu.

Vài nét lịch sử về cây Noel

Tác Giả: Lm Giuse Nguyễn Hữu An
Thứ Ba, 22 Tháng 12 Năm 2009 13:48

Theo một truyền thống cổ xưa của nước Mỹ, một cuộc vui tưng bừng xung quanh cây Giáng Sinh vào một đêm lạnh lẽo ở Trenton, New Jersey trong thời gian này đã làm thay đổi cuộc đời của nhiều người.

Nhưng người lính phe liên bang quá nhàn hạ, nên những người lính đã treo đèn lồng sáng treo trên các cành cây Thông Giáng Sinh, đã bị người gác đêm ăn uống vui vẻ. Washington đã tiến công và đánh bại họ trong đêm đó.

Vào giữa thế kỷ XIX, hoàng tử Albert của vương quốc Anh đã đưa cây Giáng Sinh vào nước Anh. Năm 1841, đôi vợ chồng hoàng gia này đã trang hoàng cây Giáng Sinh đầu tiên của nước Anh tại lâu đài Windsor bằng nến cùng với rất nhiều quả cầu, hoa quỳ và bánh mì gừng. Khi cây Giáng Sinh trở thành thói quen của Anh thì những gia đình giàu có đã dùng một số những đồ vật quý giá để trang trí cho nó. Vào những năm 1850, theo sự mô tả của nhà văn hào Charles Dickens thì cây Giáng Sinh ở Anh được trang hoàng bằng búp bê, những vật dụng nhỏ bé, các thiết bị âm nhạc, đồ trang sức, súng và gươm để chơi, hoa quỳ và bánh kẹo. Sau khi đã thịnh hành ở Anh thì phong tục cây Noel cũng trở nên phổ biến trên khắp các vùng thuộc địa của Anh, tại các vùng đất mới như Canada.

Cây Noel đầu tiên được dân chúng ở Mỹ biết đến là vào những năm 1830. Khi họ bắt đầu biết đến dân Mỹ coi cây Giáng Sinh là một điều kỳ lạ thì những người ở Đức nhập cư ở Pennsylvania đã mang cây Giáng Sinh vào các buổi tụ tập nhằm tăng thêm niềm vui và góp phần cho nhà thờ. Năm 1851, một số người ở Đức đã mang cây Giáng Sinh trở về quê nhà và ông làm cho những người dân ở đó đã bị xúc phạm và buồn ông phải bỏ nó xuống. Họ cảm thấy đó là một phong tục ngoại đạo.

Tuy nhiên, vào những năm 1890, nhiều đồ trang trí bắt đầu được nhập từ Đức vào và từ đó từ từ về cây Giáng Sinh trở nên phổ biến ở Canada và Mỹ. Có một sự khác biệt lớn giữa cây Giáng Sinh của Châu Âu và Bắc Mỹ. Cây của Châu Âu nhỏ, hiếm khi cao hơn 1,5 mét chỉ khoảng 4-5 feet trong khi cây của Bắc Mỹ cao hơn rất nhiều.

Năm 1900, cả 5 gia đình ở Bắc Mỹ thì có một gia đình có cây Giáng Sinh, và hai mươi năm sau phong tục này trở nên khá phổ biến. Vào những năm đầu thế kỷ XX, người dân Bắc Mỹ thường trang trí cây thông bằng đồ trang trí do chính tay họ làm ra. Đồ trang trí truyền thống của người Canada và người Mỹ gốc Đức gồm có quả cầu nhỏ, quả cầu, bánh hình nhân và nhiều hình dáng thú vị khác nhau. Những hạt bắp chiên nhúng màu sắc, đồ trang trí cùng những quả phúc bồn tử và các chuỗi hạt. Cũng vào thời gian này bắt đầu xuất hiện những dây đèn

Vài nét lịch sử về cây Noel

Tác Giả: Lm Giuse Nguyễn Hữu An
Thứ Ba, 22 Tháng 12 Năm 2009 13:48

trang trí trên cây Giáng Sinh, như nó cây thông rực rỡ hơn nhiều lần. Ánh sáng trang trí bằng đèn điện kéo dài hơn và an toàn hơn rất nhiều so với ánh sáng tỏa ra từ những ngọn nến.

Mỗi năm khi ngày Giáng Sinh tới, một cây Noel lớn ngai ngai được đặt tại quảng trường trung tâm Bentall thành phố Vancouver, phía nam British Columbia. Và dân chúng tập trung xung quanh cây Noel đầu tiên và được dâng lên và chĩa đèn trang hoàng lớn ngai ngai kia. Rồi từ cuối thành phố cây thông sáng bằng bóng lên với muôn vàn ánh đèn đầy màu sắc, cùng lúc đó diễn hành xúng nhún nhà thơ ca vang bài hát mừng lớn Giáng Sinh. Tất nhiên đến Parliament ở Ottawa, một cây Noel rực rỡ ánh đèn màu được đặt cạnh nhà ngói đẹp đẽ của Canada cùng với âm vang ngọt ngào của giai điệu Giáng Sinh tuy vậy thì tháp hoà bình Carillon vang đến (theo thánh nhạc ngày nay số 52).

Trong giờ được kính truyền tin Chúa nhật 19.12.2004, Đức Thánh Cha Gioan-Paolô II đã diễn giải ý nghĩa cây Noel: “Ta thường thấy bày bên cạnh máng cỏ một cây thông Giáng sinh, và nó là truyền thống tồn tại lâu đời nhất mà người ca cổ xưa sống. Vào mùa đông rét mướt, cây thông vẫn xanh tươi để nói rằng cuộc sống không bao giờ bị hủy diệt. Các quà tặng Giáng sinh được bày dưới gốc cây. Bởi vì truyền này muốn nói rằng cây Giáng sinh là cây nhân sinh mang hình ảnh Đức Kitô. Đây chính là món quà Thiên Chúa ban cho nhân trần. Thông điệp về cây thông Giáng sinh còn mang ý nghĩa cuộc sống xanh tươi như tình yêu và lòng yêu thương, là sự thông truyền huynh đệ và sự tha thứ, là sự chia sẻ và lắng nghe tha nhân”.

Giáng Sinh đã trở thành một dịp lễ của nhân loại. Dù tin hay không tin vào Chúa Giêsu, mọi người đều hân hoan đón đợi và vui tươi mừng lớn.

Giáng Sinh có lẽ là ngày hiếm duy nhất trên trái đất được đón mừng bởi mọi quốc gia, mọi sắc tộc, mọi tầng lớp xã hội. Trên núi cao, trong rừng sâu, xuống đến bóng, vào thời giờ sang....Qua đó mọi hình thức: Hang đá máng cỏ, cây Noel, nhóm vài cây cỏ trên rừng, thung lũng nơi nơi đến sống trong ngôi nhà thơ bé như nghèo nàn vùng quê heo lánh, hay trăm ngàn ánh đèn muôn màu rực rỡ chốn đô hội vẫn minh tráng lệ, khắp nơi đón mừng và cùng hát lên tâm tình:

"Vinh danh Thiên Chúa trên trái đất."

Bình an đến cho loài người Chúa thông tin" (Lc 2,14).

Vài nét lịch sử về cây Noel

Tác Giả: Lm Giuse Nguyễn Hữu An

Thứ Ba, 22 Tháng 12 Năm 2009 13:48

Giáng sinh đang vä trên khäp mäi näi trän thä. Hang Đá Máng Cä, Cây Noel đã trän nên mät nét đäp cäa “lä häi văn hóa Giáng Sinh”. Bình an và niềm vui tràn đäy trong tâm hän mäi ngäi.